

Skov og Naturstyrelsen, Viborg Amt og Århus Amt

## REGULATIV FOR GUDENÅEN

På strækningen fra Silkeborg til Randers

---

Februar 1998

Vib. AR 9-21-105-1-96  
Dato: 26 OKT. 1998

---

4		27.10.98	MDH	TFH	MC
Udgave	Betegneise/Revision	Dato	Udført	Kontrol	Godkendt

**NNR**

**Nellemann, Nielsen & Rauschenberger A/S**

Sortemosevej 2 • DK-3450 Allerød  
Tlf. 4814 0066 • Fax: 4814 0033 • Tilsluttet F.R.I

## Indholdsfortegnelse

1.	Grundlag for regulativet.....	6
2.	Vandløbet.....	8
3.	Vandløbets vandføringsevne.....	9
4.	Bygværker m.m.....	12
4.1	Broer.....	12
4.2	Større åbne tilløb.....	13
4.2.1	Større åbne tilløb opstrøms Tange Sø.....	13
4.2.1	Større åbne tilløb nedstrøms Tange Sø.....	13
5.	Administrative bestemmelser.....	14
5.1	Administration.....	14
5.2	Bygværker.....	15
6.	Bestemmelser for sejlads.....	16
6.1	Generelt.....	16
6.2	Specifikt.....	16
6.2.1	Område definition.....	16
6.2.2	Sejladsreguleringer.....	16
6.2.3	Registrering.....	17
6.2.4	Anlæg.....	17
6.2.5	Udlejningsvirksomhed.....	17
6.2.6	Undtagelser.....	17
6.2.7	Information, tilsyn og gebyrer.....	18
6.2.8	Offentliggørelse.....	18
6.2.9	Straf og ikrafttræden.....	18
7.	Bredejerforhold.....	19
7.1	Banketter.....	19
7.2	Arbejdsbælte langs vandløbet.....	19
7.3	Afgræsning langs vandløbet.....	19
7.4	Bortledning af vand.....	19
7.5	Reguleringer m.m.....	20
7.6	Forureninger m.v.....	20
7.7	Dræneløb og grøfter.....	20
7.8	Skade på bygværker.....	21
7.9	Vandindvinding m.m.....	21

7.10	Overtrædelse af bestemmelserne .....	21
8.	Vedligeholdelse.....	22
8.1	Administration og retningslinier .....	22
8.2	Oprensning.....	22
8.3	Grødeskæring.....	23
8.4	Slåning af skråninger og banketter.....	23
8.5	Grøde og oprenset bundmateriale .....	23
9.	Tilsyn.....	25
10.	Revision .....	26

### Forord

Dette regulativ er retsgrundlaget for administrationen af amtsvandløbet Gudenåen på strækningen mellem Silkeborg og Randers.

Det indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske udseende, vedligeholdelse samt de respektive amtsråds og lodsejeres forpligtelser og rettigheder ved vandløbet, og er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som miljøet i og ved vandløbet.

Som bilag til regulativet er lavet en redegørelse, der nærmere beskriver baggrunden og konsekvenserne af regulativet.

Der kan siden regulativets vedtagelse være fremkommet mindre ændringer eller tilføjelser til regulativet.

Forespørgsler herom kan rettes til :

	<i>Århus Amt</i>	<i>Viborg Amt</i>
	<i>Natur og Miljø</i>	<i>Miljø og Teknik</i>
	<i>Lyseng Allé 1</i>	<i>Postboks 21</i>
		<i>Skottenborg 26</i>
	<i>8270 Højbjerg</i>	<i>8800 Viborg</i>
<b>Tlf.:</b>	<i>89 44 66 66</i>	<i>87 27 17 00</i>

## REGULATIV FOR GUDENÅEN PÅ STRÆKNINGEN FRA SILKEBORG TIL RANDERS

### 1. Grundlag for regulativet

“Lov af 30. januar 1861 angående farten på Gudenå mellem Silkeborg og Randers” blev ophævet ved lov nr. 301 af 24. april 1996. Ifølge § 2 i lov nr. 301 forbliver de hidtidige regulativer i kraft, indtil de afløses af nærværende regulativ.

Det gældende regulativ er “bekendtgørelse nr. 233 af 12 august 1926, Regulativ for Gudenå på strækningen mellem Silkeborg og Randers samt for nedre del af Tange Å”.

Fra november 1943 foreligger et udkast til et revideret regulativ, der grundet besættelsen aldrig har opnået retsvirkning.

Baggrunden for udarbejdelsen af nærværende regulativ er love bekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992 om vandløb, samt bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for offentlige vandløb med senere ændring.

Viborg Amt har optaget Gudenåen som amtsvandløb ved beslutning i Amtsrådet af 10. juni 1996 fra den 1. juli 1996.

Århus Amt har optaget Gudenåen som amtsvandløb ved beslutning i Amtsrådet fra den 1. juli 1996.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:

- Opmåling udført marts-juni 1997

Redegørelsen til regulativet er udarbejdet på grundlag af:

- Vandkvalitetsplanen for Århus Amt, september 1997.
- Regionplan 1997-2009 for Viborg Amt, april 1997.

Der er ved opmålingen foretaget kotetilslutning til følgende GI kotefikspunkter:

Distrikt	Punktnr.	Beskrivelse	Kote m. DNN
81-04	9035	Silkeborg nordside af træksti, 152,70 m. vest for vejmidte Ø. Ringvej, på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn	20,11
81-04	9034	Silkeborg nordside af træksti, på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 500	20,08
81-04	9033	Silkeborg nordside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 1000	20,80
81-04	9031	Silkeborg nordside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 2000	20,27
81-04	9030	Silkeborg nordside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 2500	20,11
81-04	9029	Silkeborg nordside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 3000	19,94
81-04	9028	Silkeborg vestside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 3500	19,63
81-04	9027	Silkeborg vestside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 3999	19,36
81-04	9026	Silkeborg vestside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn. Station 4499	19,17
81-04	9024	Silkeborg vestside af træksti på jernbaneskinne 0,60 m. over terræn 5500	19,17
81-04	9047	Kongensbro, bolt på ejendom matr. Nr. 22 a	15,67
79-09	9017	Sahl, Bredholt. Bolt på stuehus matr. Nr. 1b	34,34
80-04	9086	Ans. Bolt på ejendom Vestre Laggade 2 A-D	17,41
79-09	9020	Tangeværket. Vandstandsmærke 0,4 km SØ for værket	13,61
80-06	9003	Tangeværket. Granitpille Ø for maskinhallen	8,36
78-01	9022	Bjerringbro. DSB-plade på vogterhus nr. 9, 1,7 km V for byen	15,57
79-03	9013	Bjerringbro. Bolt på bro over Gullev Bæk	6,73
79-03	9015	Ejendom mellem Bjerringbro og Ulstrup, matr. Nr. 17k	10,93
79-14	9020	Bolt på Åbro i SV fløjmur, NV side	4,95
78-07	9113	Langå, bolt på gl. jernbanebro, NV endepilles N side, nederst på sokkel	6,41
91-05	9018	Amtmand Hoppes Bro, punkt i S frontmur	5,77
78-03	9022	Stevnstrup, bolt på ejendom Engvej 15, matr. nr. 4i	3,40
78-03	9007	Fladbro over Nørreå, fløjmur på SØ side	3,20
77-04	9057	Randers, bolt på pumpestation på Hornbæk Ringvej	1,96

## 2. Vandløbet

Regulativet omfatter Gudenåen fra Ringvejsbroen i Silkeborg til motorvejsbroen ved Randers, og inkluderer strømrenden i hhv. Sminge Sø og Tange Sø.

Strækningen "opstrøms Tange Sø" består af den del af Gudenåen, der begynder ved indløb ved Ringvejen i den østlige del af Silkeborg i station 0, hvorfra forløbet er i østlig, nordlig og nordøstlig retning. Strækningen opstrøms Tange sø slutter i station 20.849 meter ved indløb i Tange Sø.

Vandløbets nedre del, "Nedstrøms Tange Sø" begynder i station 0 meter ved Gudenåcentralens turbineudløb ved udløbet af Tange Sø; slutpunktet er Randersbro/strømmen i Randers i station 37.981 meter nedstrøms Tange Sø.

Stationeringen svarer til afstanden i meter fra 0-punktet og nedstrøms.

Vandløbet udmunder i Randers Fjord.

Regulativet omfatter ca. 60 kilometer vandløb.

Vandløbets beliggenhed fremgår af vedlagte oversigtskort.

Nærværende regulativ erstatter tidligere bestemmelser vedrørende vandløbet.

- "Lov af 30. januar 1861 angående farten på Gudenå mellem Silkeborg og Randers"
- "Bekendtgørelse nr. 233 af 12 august 1926, Regulativ for Gudenå på strækningen mellem Silkeborg og Randers samt for nedre del af Tange Å."

Reguleringen af ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen er beskrevet i nærværende regulativs afsnit 6. Disse bestemmelser træder først i kraft fra den dag hvor "Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 288 af 4. maj 1993, som ændret ved bekendtgørelse nr. 579 af 6. juli 1995 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers" ophæves.

### 3. Vandløbets vandføringsevne

Vandløbsmyndigheden har bestemt, at vandløbets vedligeholdelse skal ske med henblik på at sikre vandføringsevnen, og under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Ved fastlæggelse af vandløbets dimensioner er der lagt vægt på, at vandførings-  
evnen som helhed ikke forringes. Dimensionerne er fastlagt ud fra vandløbets  
dynamiske skikkelse.

Vandløbet bliver vedligeholdt med henblik på at opnå en tilnærmet naturtil-  
stand, hvor det er vandføringsevnen, der er afgørende for en eventuel oprens-  
ning eller grødeskæring.

Vandføringsevnen i vandløbet skal være mindst lige så god som de i tabellen  
viste sammenhæng mellem vandføring og vandspejl. Vandspejlets højde må ik-  
ke ved medianmaksimum overstige den i tabellen angivne vandspejlskote. I så  
tilfælde skal der foretages ekstra grødeskæring eller oprensning.

I forhold til tidligere regulativ sker der ikke ændringer med hensyn til oprens-  
ning. Bunden har udviklet sig naturligt siden 1922, hvorfor det skønnes, at der  
ikke vil være behov for oprensning i den kommende 10-årsperiode.

Ændringer i grødeskæringen sker i henhold til vandløbsloven. Dermed sikres,  
at der ved grødeskæring tages hensyn til afvandingsforhold såvel som miljø-  
mæssige forhold.

En nærmere beskrivelse af de afvandingsmæssige konsekvenser af regulativet  
findes i redegørelsen, afsnit 6.



Station, meter	Bemærkning	Vandspejl ved median Maksimum (m)
	<b>Opstrøms Tange Sø</b>	
169,76	Udløb Bro, Skala H	19,99
1790		19,83
3600		19,36
5550	Kotefikspunkt kote 19.14 V	19,11
6500	Kotefikspunkt kote 18.75 V	19,03
7800		18,89
8500	Kotefikspunkt kote 19.02 V	18,80
8750	Nedtstrøms Svstrup Bro	18,75
11999	Kotefikspunkt kote 17.72 V	17,46
13500	Kotefikspunkt kote 16.96 V	16,78
15500	Kotefikspunkt kote 15.67 V	15,75
17500	Kotefikspunkt kote 14.82 V	14,88
18000	Kotefikspunkt kote 14.91 V	14,80
18400	Indløb Kongensbro	14,77

Station, meter	Bemærkning	Vandspejl ved median Maksimum (m)
	<b>Nedstrøms Tangeværket</b>	
0	Turbineudløb	6,08
500		6,00
5000		5,25
9900		4,30
10100		4,28
15300		3,80
21400	Nedstrøms Langå Jernbanebro (Lilleå)	3,22
25025		2,81
30975		2,03
33100		1,58
34900	Indløb motorvejsbro	1,30

Vandspejlet er på den nedre del påvirket af stuvningssituationer i Randers Fjord.

## 4. Bygværker m.m.

### 4.1 Broer

Tabel 4.1.1. Broer opstrøms Tange Sø

Navn	Station meter	Bundkote meter DNN
Silkeborg Ringvejsbro	0	
Bro over tilløb	170	15,83
Resebro indløb	3.043	16,83
Svostrup bro indløb	8.710	16,07
Tvilum bro indløb	10.820	15,28
Kongensbro indløb	18.400	11,90

Broernes dimensioner er vist i bilag 2: Tværprofiler

Tabel 4.1.2 Broer nedstrøms Tange Sø

Navn	Station meter	Bundkote meter DNN
Udløb Turbine	0	7,03
Indløb Bjerringbro V..	4.410	0,82
Indløb. Bjerringbro Ø	5.781	0,50
Indløb Ulstrup Bro	14.095	-0,44
Indløb Åbro	19.190	-1,37
Indløb Bro	21.340	0,74
Indløb Langå gl. bro	21.482	-1,32
Indløb Amtm.Hoppes Bro	23.611	-1,77
Indløb Bro, Væthvej	23.657	-1,62
Indløb Jernbanebro	32.412	-2,41
Indløb motorvejsbro, Randers	34.900	-1,93
Indløb Sønderbro, Randers	37.955	-2,49

Broernes dimensioner er vist i bilag 2: Tværprofiler

## 4.2 Større åbne tilløb

### 4.2.1 Større åbne tilløb opstrøms Tange Sø

Større åbne tilløb	
Navn	Station, meter fra 0-punkt
Ringvejsbro i Silkeborg	0
Resdal Bæk	2.919
Linå	4.083
Voel Bæk	7.203
Gjern Å	7.606
Alling Å	16.932
Gjel Å	19.013
Borre Å	20.849

### 4.2.1 Større åbne tilløb nedstrøms Tange Sø

Større åbne tilløb	
Navn	Station, meter fra 0-punkt
Skibelund Bæk , rør	1.405
Hedemølle Bæk	4.050
Gullev Bæk	6.020
Trine Møllebæk	9.550
Kjeldbæk	9.700
Hagenstrup Møllebæk	12.124
Tyrebæk	13.869
Brandstrup bæk	16.325
Torup Bæk	16.482
Tjærbæk	19.393
Lilleå	21.386
Elbæk	26.056
Vandløb v. Værum	29.063
Nørreå	32.625

## 5. Administrative bestemmelser

### 5.1 Administration

Vandløbet administreres af de respektive amtsråd i Viborg og Århus amter, der fungerer som vandløbsmyndighed. Strækningerne er vist i tabel 5.1

Tabel 5.1 Fordeling af vandløbets administration

Station meter	Amt
<i>Opstrøms Gudenåcentralen</i>	
- 486 - 16.932	Århus Amt
16.932 - 19.013	Viborg og Århus Amter
19.013 - 20.849	Viborg Amt
Tange Sø - Gudenåcentralen	Viborg Amt
<i>Nedstrøms Gudenåcentralen</i>	
0 - 14.732	Viborg Amt
14.732 - 19.393	Viborg og Århus Amter
19.393 - 37.981	Århus Amt

Det er mellem Viborg og Århus Amter aftalt, at hvor Gudenåen er grænsevandløb mellem de to amter, varetages den daglige administration af Viborg Amt på strækningen 16.932 – 19.013 opstrøms Tange Sø og af Århus Amt på strækningen 14.732 – 19.393 nedstrøms Tange Sø.

Forhold omkring de vandløbsnære arealer – såsom hegning, bræmmer, vandindvinding, dræning o.l. – administreres dog af det amt, hvor arealerne henhører administrativt.

Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den fastsatte vandføringsevne ikke ændres.

Vandløbets vedligeholdelse påhviler vandløbsmyndigheden. Private bygværker vedligeholdes af ejeren.

## 5.2 Bygværker

Bygværker, f.eks. stryg, styrt, diger og skråningssikringer, **der er udført af hen-**  
syn til vandløbet, vedligeholdes som en del af dette.

Vedligeholdelsen af broer, overkørsler og øvrige bygværker **påhviler de re-**  
spektive ejere eller brugere, jf. afsnit 7 og 8.

Enhver ændring af bygværker skal i henhold til vandløbslovens kap.10 godken-  
des af vandløbsmyndigheden.

## 6. Bestemmelser for sejlads

### 6.1 Generelt

Sejladsen på Gudenåen skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

På tidspunktet for regulativets udarbejdelse er sejladsen begrænset i henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 288 af 4. maj 1993, som ændret ved bekendtgørelse nr. 579 af 6. juli 1995 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers.

Bekendtgørelsens bestemmelser videreføres i Regulativet i uændret form.

Windsurfing på Tange Sø er yderligere begrænset af bestemmelser vedtaget af Viborg Amtsråd.

I Viborg Amt er windsurfing på den udlagte bane i Tange Sø tilladt.

### 6.2 Specifikt

Regler for ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåen fra Silkeborg Ringvejsbro til Randers:

#### 6.2.1 *Område definition*

Disse regler omfatter ikke-erhvervsmæssig sejlads på Gudenåens hovedløb fra Ringvejen i Silkeborg i station 0 opstrøms Tange Sø til Motorvejsbroen i Randers i station 34.900 m nedstrøms Tange Sø, inklusive søerne Sminge Sø og Tange Sø.

#### 6.2.2 *Sejladsreguleringer*

Sejlads er ikke tilladt i siv- og rørbevoksede vandområder samt på den østlige 2/3 af Sminge Sø. Dog er sejlads tilladt på Sminge Sø for bredejerne i hidtidigt omfang.

Sejlads med motordrevet fartøj er ikke tilladt på Gudenåen fra Ringvejsbroen øst for Silkeborg i station 0 opstrøms Tange Sø inklusive Sminge Sø til en linie på tværs af Tange Sø ca. 1.300 meter opstrøms Ansbro. For fartøjer hjemmehørende i dette område gælder dette forbud dog først fra 1. januar 2000.

Sejlads med motordrevet fartøj med en hastighed på over 5 knob er ikke tilladt på Gudenåen fra Tange til Randers.

Sejlads med tømmerflåde må kun finde sted efter tilladelse fra den pågældende vandløbsmyndighed.

Windsurfing og vandskiløb må kun finde sted på vandområder, der er udpeget dertil af den pågældende vandløbsmyndighed

Vandscootere, faldskærmssejlads, jetski o. lign. **er ikke tilladt** på den ~~strækning~~, der omfattes af dette regulativ.

6.2.3 *Registrering*

Amtsrådene har indført en fælles registreringsordning for alle motor- og sejldrevne fartøjer.

Sejlads med motor og sejl må kun finde sted med fartøjer og både, der er registreret af amtsrådene.

Registreringsordningens nærmere udformning fastsættes af amtsrådene.

Motor- og sejldrevne fartøjer, der ikke er hjemmehørende på de af registreringsordningen omfattede vandområder, skal føre en gæstenummerplade ved sejlads. Gæstenummerpladerne udleveres ved det pågældende amtsråds foranstaltning.

Vandløbsmyndigheden kan fastsætte nærmere regler for godkendelse af kanoer, kajaker og robåde.

Vandløbsmyndigheden kan fastsætte det maksimale antal fartøjer, eventuelt for delområder, samt fartøjsstørrelse og type.

6.2.4 *Anlæg*

Kaproningsbaner og kapsejladsbaner må kun etableres efter godkendelse fra vandløbsmyndigheden.

Vandløbsmyndigheden kan fastsætte nærmere vilkår om søsætning af fartøjer og både til sejlads.

6.2.5 *Udlejningsvirksomhed*

Udlejningsvirksomhed med fartøjer til sejlads må kun drives med tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Vandløbsmyndigheden kan fastsætte nærmere vilkår for udlejningsvirksomhed med fartøjer til sejlads, herunder bestemme, at udlejning af fartøjer ikke må ske til grupper.

6.2.6 *Undtagelser*

Vandløbsmyndigheden kan uanset tidligere nævnte bestemmelser ~~meddele~~ tilladelse til sejlads i særlige tilfælde og til særlige arrangementer.

Sejlads med videnskabeligt formål skal meddeles vandløbsmyndigheden, der kan fastsætte nærmere vilkår for sejladsen.



Tilladelse til sejlads kan uanset tidligere nævnte bestemmelser meddeles til bredejere og lokale bådejere på strækninger eller områder, som jævnligt har været besejlet før dette regulativs ikrafttræden.

Offentlige myndigheder kan frit færdes på de af regulativet omfattede strækninger og søer i forbindelse med varetagelsen af deres administrative opgaver.

6.2.7 *Information, tilsyn og gebyrer*

Vandløbsmyndigheden sørger for den fornødne information om disse regler.

Vandløbsmyndigheden fører tilsyn med disse bestemmelsers overholdelse.

Vandløbsmyndigheden kan opkræve gebyrer til dækning af omkostningerne ved administration af reglerne.

6.2.8 *Offentliggørelse*

Vandløbsmyndigheden skal offentliggøre **forskrifter** vedrørende registreringsordningen og afgørelser vedr. udlejning.

Offentliggørelse sker ved bekendtgørelse i **stedlige blade** efter vandløbsmyndighedens nærmere bestemmelse.

Bekendtgørelsen skal indeholde oplysninger **om:**

- hovedindholdet af forskriften eller afgørelsen
- det eller de steder, hvor afgørelsen er fremlagt, og
- klageadgangen

Offentliggørelse i forbindelse med registreringer kan udelades, hvis offentliggørelsen må anses for åbenbart unødvendig.

Vandløbsmyndigheden skal offentliggøre klagemyndighedens **afgørelse** i en klagesag efter denne myndigheds bestemmelse.

6.2.9 *Straf og ikrafttræden*

Overtrædelse af disse regler straffes med bøde i henhold til vandløbsloven.

Overtrædelse af nuværende bestemmelser straffes med bøde i henhold til naturbeskyttelseslovens §89, stk. 3 og 4.

Reglerne for sejlads i dette regulativ træder i kraft fra den dato, hvor Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 288 af 4. maj 1993, som ændret ved bekendtgørelse af 6. juli 1995, ophører med at have retsvirkning.

Der er ikke fastlagt en revisionsdato for bekendtgørelserne.

## **7. Bredejerforhold**

### **7.1 Banketter**

På to meter brede banketter fra hver af vandløbets øverste kanter, må der i henhold til vandløbslovens § 69 ikke foretages jordbehandling, plantes, foretages terrænændringer, eller opføres bygværker.

Trækstien langs Gudenåen fra Silkeborg til Kongensbro er sikret ved udmatrikulering af stiarealerne. Fra Kongensbro til Gjelå ejes stien af Gudenåcentralen. Fra Gjelå til Fladbro ved tilløbet af Nørre Å er trækstien fredet. Fra Fladbro til Gudenåparken i Randers er stien beliggende på digekronen. Randers Kommune vedligeholder diget.

Træer og buske på vandløbets skråninger og banketter må ikke fjernes uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Vandløbsmyndigheden kan træffe beslutning om ny beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen og/eller sikre brinkerne, jf. vandløbslovens § 27 stk. 2. Udgiften til ny beplantning afholdes af vandløbsmyndigheden.

### **7.2 Arbejdsbælte langs vandløbet**

Ejere eller brugere af ejendomme, der grænser op til vandløbet, er pligtige til at tåle udførelsen af de nødvendige vedligeholdelsesarbejder. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende karakter, må ikke anbringes nærmere end 8 meter fra vandløbets øverste kant uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

### **7.3 Afgræsning langs vandløbet**

Såfremt vandløbsmyndigheden skønner det nødvendigt, kan vandløbsmyndigheden kræve, at der på arealer, der benyttes til løsdrift, etableres forsvarligt hegn i en afstand af mindst én meter fra vandløbets kronekant, jf. §29 i vandløbsloven.

### **7.4 Bortledning af vand**

I henhold til vandløbsloven må ingen bortlede vand fra vandløbet, foranledige at vandstanden i vandløbet forandres, eller at vandløbets frie løb hindres.

## **7.5 Reguleringer m.m.**

Regulering, rørlægning af vandløbet, faskinsætning, etablering af broer og overkørsler, udførelse af rørledninger, lægning af kabler m.m., må ikke finde sted uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

Generelt må der ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse foretages foranstaltninger eller etableres faste anlæg ved vandløbet, således at disse kommer i strid med bestemmelserne i vandløbsloven eller dette regulativ.

## **7.6 Forureninger m.v.**

Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der kan foranledige aflejringer i vandløbet eller forurene dets vand, ligesom væsker og faste stoffer ikke må opbevares således, at der opstår risiko for forurening af vandet, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 27.

## **7.7 Drænudløb og grøfter**

Nye tilløb, og tilløb der reguleres, skal forsynes med en 5 meter bred overkørsel, til brug ved transport af materiel, der anvendes ved vandløbets vedligeholdelse.

Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

I forbindelse med dræninger skal bestemmelserne i Okkerloven respekteres.

## 7.8 Skade på bygværker

Beskadiges vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet, eller foretages der foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i dette regulativ kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet ved udløbet af den fastsatte tidsfrist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden yderligere varsel og på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at der kan ske betydelig skade på grund af tiltag i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i dette regulativ, kan vandløbsmyndigheden i henhold til vandløbslovens § 55 foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning.

Afmærkninger som kantpæle, skalapæle og bundpæle må ikke fjernes eller beskadiges. Sker dette er skadevolderen forpligtet til at bekoste retableringen.

## 7.9 Vandindvinding m.m.

De tilgrænsende bredejere kan uden tilladelse pumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder, der i givet fald skal etableres uden for vandløbets profil. Anden vandindvinding må i henhold til vandindvindingsloven ikke finde sted uden tilladelse fra amtsrådet.

I henhold til Gudenåens koncessionsaftale har Gudenåcentralen retten til udnyttelse af hele vandføringen i Gudenåen. Indtil en ny koncessionsaftale træder i kraft, har Gudenåcentralen således indsigelsesret, såfremt der meddeles tilladelse til vandindvinding efter vandforsyningsloven på strækningen fra Silkeborg til Tangeværket.

Andelsselskabet Gudenåcentralen har siden 8. januar 1921 haft koncession på udnyttelse af Gudenåens vandmasser til elektricitetsproduktion. Koncessionen udløber 8. januar 2001.

## 7.10 Overtrædelse af bestemmelserne

Overtrædelse af bestemmelserne i dette regulativ straffes med bøde, jf. vandløbslovens § 85.

## 8. Vedligeholdelse

### 8.1 Administration og retningslinier

Amtsrådene i Viborg og Århus amter, **der er vandløbsmyndighed for vandløbet**, er ansvarlig for vedligeholdelsen.

Vedligeholdelsen udføres, i henhold til nuværende koncessionsaftale om udnyttelse af vandkraften på Gudenåen, af Gudenåcentralen, der er koncessionshaver. Vedligeholdelsen udføres efter forskrifterne i dette regulativ.

Gudenåen på strækningen fra Silkeborg til Randers vedligeholdes således:

- at vandføringsevnen for hele strækningen ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige tilstand.
- at vandløbet ikke forsøges fastholdt i et bestemt forløb. Dette betyder, at det tillades vandløbet at bevare og videreudvikle dets naturlige, slyngede forløb.
- at åens fysiske tilstand bringes i størst mulig overensstemmelse med de krav, der er stillet i regionplanerne.

### 8.2 Oprensning

Oprensning foretages ud fra krav til **vandløbets vandføringsevne og under hensyntagen** til de miljømæssige forhold.

Hvis det efter opmåling eller pejling konstateres, at vandløbets vandføringsevne er blevet for ringe i forhold til regulativets afsnit 4.3, foretages oprensning, så vidt mulig i perioden 1. august-31. oktober. I forhold til middelvandføring tillades en vandspejlsrejsning på 10 cm før oprensning finder sted. I forbindelse med oprensning må der oprenses til 10 cm under opmålt bundkote.

Vandspejlsberegninger udføres på baggrund af et Manningtal på 24 for både opmåling og regulativ.

Hvis der efter vandløbsmyndighedens vurdering indtræder fare for betydelige oversvømmelser som følge af aflejringer i vandløbet, kan vandløbsmyndigheden iværksætte ekstraordinære oprensninger.

Oprensningen begrænses til vandløbets naturlige strømrønde. Det tilstræbes at etablere strømrønden, så dræn og andre rørudløb friholdes for aflejringer.

Oprensninger må kun omfatte sand- og mudderaflejringer. Sten og grus, herunder gydebunker, skal så vidt muligt ikke forstyrres, og overhængende brinker, trærodde m.m. skal søges bevaret.

Eventuelt oprenset materiale oplægges så vidt muligt udenfor 2 meter bræm-  
men.

### 8.3 Grødeskæring

Vandløbet vedligeholdes **én gang** årligt.

På strækningen fra Silkeborg til Tange Sø foretages vedligeholdelsen i **perioden**  
fra 1. juni til 15. juli. På strækningen fra Tange Sø til Randers foretages vedli-  
geholdelsen i perioden fra 15. august til 31. oktober.

I forbindelse med vedligeholdelsen sikres, at den forudsatte strømrønde er til  
stede. Grene og andet, der måtte hindre vandets frie løb fjernes ligeledes fra  
strømrønden.

Efter vandløbsmyndighedens konkrete vurdering kan der iværksættes supple-  
rende vedligeholdelse.

Grøden skæres i et slynget forløb, således at der fremkommer eller bibeholdes  
en eller flere strømrønder.

Vandløbsmyndigheden afgør, om grønnskæringen kun skal ske i form af kant-  
skæring, eller om der også skal foretages en egentlig bundskæring. Kantskæ-  
ring udføres for at vedligeholde/pleje strømrønden, så denne ikke bliver så  
smal, at der ikke er plads til grødeøer i profilet og/eller bræmmer langs kanten.

Den afskårne grøde optages fra vandløbet.

Grønnskæringen skal foretages så skånsomt **som muligt**.

### 8.4 Slåning af skråninger og banketter

Vegetationen på vandløbets skråninger og banketter beskæres ikke, med mindre  
særlige forhold gør sig gældende.

### 8.5 Grøde og oprenset bundmateriale

De ulemper, som lodsejerne ifølge vandløbsloven skal tåle i forbindelse med  
vandløbets vedligeholdelse, søges ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesar-  
bejdet fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.

Afskåren grøde skal enten placeres udenfor vandløbets banket, eller opsamles  
på en grødeoptagningsplads. Afskåren grøde skal fjernes fra grødeoptagnings-  
pladserne senest to døgn efter optagningen.

Optaget bundmateriale skal placeres udenfor vandløbets banket. Det påhviler lodsejeren eller brugeren at udjævne materialet langs vandløbet indenfor seks uger efter optagning. Såfremt der er uhøstede afgrøder på arealet kan lodsejeren eller brugeren udsætte udjævningen til efter høsten.

Det påhviler lodsejeren eller brugeren selv at holde sig orienteret om der er opgravet bundmateriale langs vandløbet. Er udjævningen ikke foretaget indenfor ovenstående tidsfrist, kan vandløbsmyndigheden uden yderligere varsel lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

Grøde m.v. der samler sig ved faste bygværker, skal optages af bygværkets ejer.

## 9. Tilsyn

Tilsynet udøves af vandløbsmyndighederne.

Vandløbsmyndighederne afholder efter anmodning **ét offentligt syn af vandløbet** i efterårsperioden.

De, der har ønske om at deltage i dette syn, **kan træffe nærmere aftale herom** med den pågældende vandløbsmyndighed.



## 10. Revision

Senest i år 2008 foretages en vurdering af, om forudsætningerne for regulativet er ændret således at regulativets bestemmelser bør revideres.

## 11. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i mindst 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag inden den.....

Indsigelser og ændringsforslag er behandlet af de respektive amtsråd.

Regulativet er vedtaget af Århus Amt den

og af Viborg Amt den .

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

# **REDEGØRELSE**

**Bilag til regulativ for**

**Gudenåen fra Silkeborg**

**til Randers**